

№ 6/1963.

FINANSUTSKOTTETS betänkande № 6/1963 med anledning av Ålands landskapsstyrelses framställning till Ålands landsting med förslag om utverkande av tillägg till extraordinarie anslaget för en om- och tillbyggnad vid Grelsby sjukhus (18/1963).

Med anledning av ovannämnda framställning, varöver Landstinget inbegärt utskottets utlåtande, får utskottet, som i ärendet hört äldre landskapssekreteraren Jan-Erik Lindfors, härmed vördsamt anföra följande:

Den 11 december 1957 avlät Landstinget till Ålandsdelegationen en framställning om extraordinarie anslag för en om- och tillbyggnad vid Grelsby sjukhus, dels för att utgivas såsom landskapsbidrag för ändamålet och dels för att utgivas såsom lån åt delägarkommunerna för samma ändamål. Landstingsbeslutet grundade sig på landskapsstyrelsens framställning № 30/1957 och i ärendet avgav utskottet sitt utlåtande i betänkande № 24/1957. Framställningen bifölls av Ålandsdelegationen till den del densamma gällde extraordinarie anslag till landskapsbidrag för byggnadsföretaget. Beträffande extraordinarie anslaget för lån åt delägarkommunerna beslöt Ålandsdelegationen avslå ansökan med följande beslut:

"Vad beträffar det äskade anslaget på 25.000.000 mark såsom gemensamt lån åt delägarkommunerna i Grelsby sjukhus för nyssnämnda ändamål, finner delegationen att, enär i riket icke utgives lån för dylikt ändamål, framställningen till denna del icke kan bifallas." (ÅD:s prot. 1959 s. 34f)

Det beviljade anslaget för bidrag till kommunalförbundet uppgick till 53.600.000 mark och var beräknat på en total byggnadskostnad om 120.000.000 mark varav 116.000.000 mark för nya personal- och administrationsbyggnader och 4.000.000 mark för ombyggnad av de redan förefintliga byggnaderna. I första etappen skulle en fristående personalbostadsbyggnad och en fristående administrationsbyggnad uppföras. Med tanke på att över fyra år hann förflyta från kostnadskalkylens uppgörande till byggnadsetappens slutförande, synes den överskridning av kostnadsförslaget, som sedermera kunde konstateras, icke vara uppseendeväckande. Den andra byggnadsetappen, omfattande reparation och ombyggnad av de i början av trettiotalet uppförda byggnaderna, kom däremot att stiga till avsevärt högre kostnadsbelopp än förhandskalkylen utvisade. Det är visserligen vanligt, att man vid ombyggnad av gamla byggnader finner det omöjligt att förverkliga arbetet enligt de uppgjorda förhandskalky-

-2-

lerna, då rivningen av byggnadsdelar ofta blottar brister, som icke kunna lämnas oreparerade men som svårligen hade kunnat förutses. Då detta emellertid borde ha varit känt också för dem, som uppgjorde förhandskalkylen för ombyggnaden av de gamla byggnaderna, borde betydande belopp ha reserverats för oförutsedda utgifter och beaktade arbeten kalkylerats försiktigtvis i överkant inom tänkbara kostnadsmarginaler. Den uppenbarligen synnerligen summariska kostnadskalkylen, som låg till grund för anslagsäskandet år 1957, visade sig i praktiken sluta på blott tiondedelen av de slutliga kostnaderna.

Enligt vad utskottet inhämtat, har likväl de utförda byggnadsarbetena varit nödvändiga för byggnadernas istandsättande och ändamålsenliga planering och arbetet har utförts på ett tekniskt och ekonomiskt godtagbart sätt. Entreprenadsumman för dessa arbeten uppgick till 21.669.436 mark, men de oförutsedda arbetena ökade kostnaden med 8.191.403 mark, av medicinalstyrelsen föreskriven röntgen- och laboratorieutrustning med 1.566.342 mark och en nödvändig förnyelse av tvättmaskiner och annan liknande utrustning med 4.453.975 mark. Sedan ytterligare nödiga möbler och sängkläder nyanskaffats samt arkitekt-, konstruktörs-, konsult- och övervakningsarvoden samt med dem jämförbara utgifter erlagts, steg totalkostnaden till 40.565.436 mark.

Enligt stadgandena i gällande sinnessjuklagstiftning i riket stiger tilläggsunderstödet på grund av de sammanlagda kostnaderna till 26.463.515 gmark. Då anledning till anmärkning mot byggnadsföretagets utförande och ändamålsenlighet eller mot de verkställda inredningsarbetenas behövlighet icke finnes, anser utskottet, att landskapsstyrelsens förslag kan omfattas.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå,
att Landstinget måtte ingå till Ålandsdelegationen med en sålydande framställning:

Till Ålandsdelegationen

från Ålands landsting.

Den 12 maj 1959 beviljade Ålandsdelegationen ett extraordinarie anslag om 53.600.000 mark till landskapet Åland såsom bidrag för om- och tillbyggnad vid Grelsby sjukhus. Den 22 maj samma år har Republikens President stadfäst detta Ålandsdelegationens beslut. Sedan sjukhusets om- och tillbyggnad numera helt färdigställts, har det visat sig, att kostnaderna för byggnadsföretaget stigit till högre belopp än de förhandsberäkningar utvisade, som lågo till grund för extraordinarie anslagets beräkande.

Enligt de förhandsberäkningar, som år 1957 lades till grund för

-3-

landstingets anslagsäskande, skulle kostnaderna för byggnadsföretagets första etapp, omfattande uppförandet av en fristående personalbostadsbyggnad och en likaså fristående administrationsbyggnad, stiga till 116.000.000 mark, vari inberäknats arkitektarvode 2.500.000 mark och kostnader för planeringsarbeten på tomten 1.500.000 mark. Byggnadsföretagets andra etapp, omfattande reparation och ombyggnad av de dåvarande sjukhusbyggnaderna, d.v.s. själva sjukhusbyggnaden och administrationsbyggnaden, beräknades orsaka kostnader om 4.000.000 mark. Avsikten var att i den ombyggda sjukhusbyggnaden inrätta 79 s.k. A-platser och i administrationsbyggnaden 21 s.k. B-platser.

Den 29 september 1959 godkände byggnadsstyrelsen ritningar och arbetsbeskrivning för den första byggnadsetappen och den 25 januari 1960 entreprenadkontraktet för de byggnadstekniska, maskintekniska och eltekniska arbetena i denna etapp. Entreprenadsumman uppgick enligt kontraktet till 106.615.000 mark. Under arbetets gång framkom dock, att vissa arbeten ytterligare måste tillkomma och vissa ändringar vidtagas. Dessutom tillkom kostnader för anskaffning av köksapparat, möbler, textilier m.m., vilka stigit till högre belopp än de på förhand beräknade. Sedan den första byggnadsetappen slutförts och godkänts vid slutsyn den 1 juli 1961 (garantislutsyn 22.5.1962), nödgades man konstatera, att totalkostnaden för denna etapp steg till 138.570.912 mark emot beräknade 116.000.000 mark. De slutliga kostnaderna voro följande:

1. Huvudentreprenadsumman	106.615.000:-
Indexgottgörelse till entreprenörerna	4.762.725:-
2. Oförutsedda extra arbeten	7.613.389:-
3. Telefonväxelanläggning, köksapparat och -kärl	5.912.696:-
4. Möbler och textilier	5.003.199:-
5. Övriga maskiner och verktyg	560.359:-
6. 144,5 tariffenheter i Ålands Elandelslag	433.500:-
7. Arkitekt-, konstruktörs-, konsult- och övervakningsarvoden m.fl. hithörande kostnader	7.992.044:-
	mk 138.892.912:-
./. kreditering	" 322.000:-
	Summa mk 138.570.912:-

Skillnaden mellan den beräknade kostnaden och den verkliga kostnaden för denna byggnadsetapp är sålunda 22.570.912 mark. Då personalbostadsbyggnaden och administrationsbyggnaden äro gemensamma för A- och B-avdelningarna, bör denna tilläggskostnad i överensstämmelse med den tidigare tillämpade fördelningsprincipen uppdelas på avdelningarna efter antalet vårdplatser. Fördelas kostnaderna på detta sätt på avdelningar-

na, kommer på A-avdelningen 79/100 av 22.570.912 mark eller 17.831.020 mark och på B-avdelningen 21/100 av samma belopp, eller 4.739.892 mark.

Med skrivelse av den 9 oktober 1961 tillställdes byggnadsstyrelsen ritningar, arbetsbeskrivning m.fl. handlingar angående andra etappen av om- och tillbyggnaden vid Grelsby sjukhus jämte anhållan om godkännande av byggnadsprojektet. Den 15 november 1961 meddelade byggnadsstyrelsen, att dess utlåtande i ärendet icke var behövligt, eftersom kostnaderna skulle underskrida den gräns, som av statsrådet hade fastställts för till granskning underställda ärenden. Den 15 mars 1962 meddelade byggnadsstyrelsen sitt slutliga godkännande av huvudentreprenadkontraktet för den andra byggnadsetappen. Entreprenadsumman i detta kontrakt var 21.669.100 mark. Vid förverkligandet av dessa byggnadsarbeten nödgades man erlægga betydande belopp för oförutsedda extra arbeten. Vid bedömningen av dessa tilläggsutgifter bör man dock beakta, att det här var fråga om en ombyggnad och renovering av trettio år gamla byggnader och att det därför var synnerligen vanskligt att på förhand bedöma och beräkna alla erforderliga arbeten. Vid uppgörandet av kostnadskalkylerna hade man icke beaktat nödvändigheten att nyan-skaffa och komplettera den maskinella och den medicinska utrustningen samt övriga erforderliga sjukhusinventarier. På grund härav har kostnaderna för denna byggnadsetapp uppgått till inalles 40.565.436 mark. Dessa kostnader voro följande:

1. Huvudentreprenadsumman	21.669.100:-
indexgottgörelse till entreprenörerna	589.915:-
2. Oförutsedda extra arbeten	8.191.403:-
3. Tvättmaskiner och annan utrustning	4.453.975:-
4. Röntgen- och laboratorieutrustning	1.566.342:-
5. Möbler och sängkläder	3.177.066:-
6. Arkitekt-, konstruktörs-, konsult och övervakningsarvoden m.fl. hithörande kostnader	<u>917.635:-</u>
	Summa mk 40.565.436:-

Skillnaden mellan den beräknade kostnaden om 4.000.000 mark och den efter slutsynen den 1 december 1962 fastställda slutliga kostnaden stiger till 36.565.436 mark. Denna tilläggskostnad kan icke fördelas på sjukhusbyggnaden och f.d. administrationsbyggnaden, då hela arbetet utförts enligt ett gemensamt entreprenadavtal. Dessutom skall enligt de senaste planerna, som för närvarande närmare utarbetas av sjukhusets styrelse i samråd med medicinalstyrelsen, B-avdelningen sannolikt icke inrymmas i den gamla administrationsbyggnaden, såsom ursprungligen var meningen. Denna byggnad skulle i stället utnyttjas för en del av A-

-5-

platserna, medan B-platserna skulle inrymmas i sjukhusbyggnaden tillsammans med återstoden av A-platserna, vilket ansetts mera ändamålsenligt. Med hänsyn härtill är det uppenbarligen riktigt att fördela också kostnaderna för andra etappen enligt samma fördelningsgrund som för första etappen, d.v.s. i förhållande till antalet A- och B-platser. Medicinalstyrelsen har även i skrivelse till Ålandsdelegationen av den 27 juni 1958 antytt, att kostnaderna kunde fördelas enligt platsantalet. I enlighet med denna fördelningsprincip skulle på A-avdelningen falla 79/100 av 36.565.436 mark eller 28.886.694 mark och på B-avdelningen 21/100 eller 7.678.742 mark.

Den totala merkostnad, som hänför sig till A-avdelningen, uppgår sålunda till 46.717.714 mark och den totala merkostnad, som hänför sig till B-avdelningen, till 12.418.634 mark.

I rikets sinnessjuklag (FFS 187/52) 43 §, i dess lydelse av den 27 juli 1955 (FFS 366/55), stadgas, att det till anläggningskostnaderna för vårdanstalt av A-klassen och vårdbyrå utgående statsbidraget utgör hälften av sagda kostnader samt att för B sjukhus erhålles 25 % bidrag. I 38 § sinnessjukförordningen (FFS 448/52) stadgas närmare om de utgifter, som får hänföras till bidragsberättigande anläggningskostnader. Med stöd av sagda stadganden skulle kommunalförbundet vara berättigat att såsom landskapsbidrag erhålla 50 % av 46.717.714 mark och 25 % av 12.418.634 mark, eller i bidrag sammanlagt 26.463.515 gamla mark.

Hänvisande till det ovan anförda får landstinget vördsamt anhålla att Ålandsdelegationen måtte bevilja landskapet Åland ett tillägg om 264.635:15 mark till extraordinarie anslaget för en om- och tillbyggnad vid Grelsby sjukhus.

Mariehamn, den

På landstingets vägnar:

talman.

vicetalman.

vicetalman.

Mariehamn, den 22 mars 1963.

På finansutskottets vägnar:

Lennart Mattsson.

Rolf Sundman.

Närvarande i utskottet: ordföranden Lennart Mattsson, viceordföranden Evald Häggblom samt ledamöterna Eliasson, Gunnar Häggblom och Leandersson.

Till Ålandsdelegationen

från Ålands landsting.

Den 12 maj 1959 beviljade Ålandsdelegationen ett extraordinarie anslag om 53.600.000 mark till landskapet Åland såsom bidrag för en om- och tillbyggnad vid Grelsby sjukhus. Den 22 maj samma

är har Republikens President stadfäst detta Ålandsdelegationens beslut. Sedan sjukhusets om- och tillbyggnad numera helt färdigställd, har det visat sig, att kostnaderna för byggnadsföretaget stigit till högre belopp än de förhandsberäkningar, som lågo till grund för extraordinarie anslagets beräkande, utvisade.

Enligt de förhandsberäkningar, som år 1957 lades till grund för landstingets anslagsäskande, skulle kostnaderna för byggnadsföretagets första etapp, omfattande uppförandet av en fristående personalbostadsbyggnad och en likaså fristående administrationsbyggnad, stiga till 116.000.000 mark, vari inberäknats arkitektarvode 2.500.000 mark och kostnader för planeringsarbeten på tomten 1.500.000 mark. Byggnadsföretagets andra etapp, omfattande reparation och ombyggnad av de dåvarande sjukhusbyggnaderna, d.v.s. själva sjukhusbyggnaden och administrationsbyggnaden, beräknades orsaka kostnader om 4.000.000 mark. Avsikten var att i den ombyggda sjukhusbyggnaden inrätta 79 s.k. A-platser och i administrationsbyggnaden 21 s.k. B-platser.

Den 29 september 1959 godkände byggnadsstyrelsen ritningar och arbetsbeskrivning för den första byggnadsetappen och den 25 januari 1960 entreprenadkontraktet för de byggnadstekniska,

maskintekniska och eltekniska arbetena i denna etapp. Entreprenadsumman uppgick enligt kontraktet till 106.615.000 mark. Under arbetets gång framkom dock, att vissa arbeten ytterligare måste tillkomma och vissa ändringar vidtagas. Dessutom tillkom kostnader för anskaffning av köksapparat, möbler, textilier m.m., vilka stigit till högre belopp än de på förhand beräknade. Sedan den första byggnadsetappen slutförts och godkänts vid slutsyn den 1 juli 1961 (garantislutsyn 22.5.1962), nödgades man konstatera, att totalkostnaden för denna etapp steg till 138.570.912 mark emot beräknade 116.000.000 mark. De slutliga kostnaderna voro följande:

1. Huvudentreprenadsumman	106.615.000:-
Indexgottgörelse till entreprenörerna	4.762.725:-
2. Oförutsedda extra arbeten	7.613.389:-
3. Telefonväxelanläggning, köksapparat och -kärl	5.912.696:-
4. Möbler och textilier	5.003.199:-
5. Övriga maskiner och verktyg	560.359:-
6. 144,5 tariffenheter i Ålands Elandelslag	433.500:-
7. Arkitekt-, konstruktörs-, konsult- och	

Övervakningsarvoden m.fl. hithörande kost-

nader

7.992.044:-

mk 138.892.912:-

./. kreditering

" 322.000:-

Summa mk 138.570.912:-

Skillnaden mellan den beräknade kostnaden och den verkliga kostnaden för denna byggnadsetapp är sålunda 22.570.912 mark. Då personalbostadsbyggnaden och administrationsbyggnaden äro gemensamma för A- och B-avdelningarna, bör denna tilläggskostnad i överensstämmelse med den tidigare tillämpade fördelningsprincipen uppdelas på avdelningarna efter antalet vårdplatser. Fördelas kostnaderna på detta sätt på avdelningarna, kommer på A-avdelningen 79/100 av 22.570.912 mark eller 17.831.020 mark och på B-avdelningen 21/100 av samma belopp, eller 4.739.892 mark.

Med skrivelse av den 9 oktober 1961 tillställdes byggnadsstyrelsen ritningar, arbetsbeskrivning m.fl. handlingar angående andra etappen av om- och tillbyggnaden vid Grelsby sjukhus jämte anhållan om godkännande av byggnadsprojektet. Den 15 november 1961 meddelade byggnadsstyrelsen, att dess utlåtande i ärendet

icke var behövt, eftersom kostnaderna skulle underskrida den gräns, som av statsrådet hade fastställts för till granskning underställda ärenden. Den 15 mars 1962 meddelade byggnadsstyrelsen sitt slutliga godkännande av huvudentreprenadkontraktet för den andra byggnadsetappen. Entreprenadsumman i detta kontrakt var 21.669.100 mark. Vid förverkligandet av dessa byggnadsarbeten nödgades man erlägga betydande belopp för oförutsedda extra arbeten. Vid bedömningen av dessa tilläggsutgifter bör man dock beakta, att det här var fråga om en ombyggnad och renovering av trettio år gamla byggnader och att det därför var synnerligen vanskligt att på förhand bedöma och beräkna alla erforderliga arbeten. Vid uppgörandet av kostnads-kalkylerna hade man icke beaktat nödvändigheten att nyanskaffa och komplettera den maskinella och den medicinska utrustningen samt övriga erforderliga sjukhusinventarier. På grund härav har kostnaderna för denna byggnadsetapp uppgått till inalles 40.565.436 mark. Dessa kostnader voro följande:

1. Huvudentreprenadsumman	21.669.100:-
Indexgottgörelse till entreprenörerna	589.915:-
2. Oförutsedda extra arbeten	8.191.403:-
3. Tvättmaskiner och annan utrustning	4.453.975:-

4. Röntgen- och laboratorieutrustning	1.566.342:-
5. Möbler och sängkläder	3.177.066:-
6. Arkitekt-, konstruktörs-, konsult- och övervakningsarvoden m.fl. hithörande kostnader	<u>917.635:-</u>
Summa mk	40.565.436:-

Skillnaden mellan den beräknade kostnaden om 4.000.000 mark och den efter slutsynen den 1 december 1962 fastställda slutliga kostnaden stiger till 36.565.436 mark. Denna tilläggskostnad kan icke fördelas på sjukhusbyggnaden och f.d. administrationsbyggnaden, då hela arbetet utförts enligt ett gemensamt entreprenadavtal. Dessutom skall enligt de senaste planerna, som för närvarande närmare utarbetas av sjukhusets styrelse i samråd med medicinalstyrelsen, B-avdelningen sannolikt icke inrymmas i den gamla administrationsbyggnaden, såsom ursprungligen var meningen. Denna byggnad skulle i stället utnyttjas för en del av A-platserna, medan B-platserna skulle inrymmas i sjukhusbyggnaden tillsammans med återstoden av A-platserna, vilket ansetts mera ändamålsenligt. Med hänsyn härtill är det uppenbarligen riktigt att fördela också kostnaderna för andra etappen enligt samma fördelningsgrund som för första etappen, d.v.s. i förhållande till antalet A- och B-platser

Medicinalstyrelsen har även i skrivelse till Ålandsdelegationen av den 27 juni 1958 antytt, att kostnaderna kunde fördelas enligt platsantalet. I enlighet med denna fördelningsprincip skulle på A-avdelningen falla 79/100 av 36.565.436 mark eller 28.886.694 mark och på B-avdelningen 21/100 eller 7.678.742 mark.

Den totala merkostnad, som hänför sig till A-avdelningen, uppgår sålunda till 46.717.714 mark och den totala merkostnad, som hänför sig till B-avdelningen, till 12.418.634 mark.

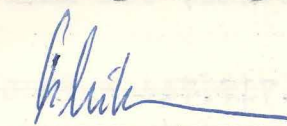
I rikets sinnessjuklag (FFS 187/52) 43 §, i dess lydelse av den 27 juli 1955 (FFS 366/55), stadgas, att det till anläggningskostnaderna för vårdanstalt av A-klassen och vårdbyrå utgående statsbidraget utgör hälften av sagda kostnader samt att för B-sjukhus erhålles 25 % bidrag. I 39 § sinnessjukförordningen (FFS 448/52) stadgas närmare om de utgifter, som får hänföras till bidragsberättigande anläggningskostnader. Med stöd av sagda stadganden skulle kommunalförbundet vara berättigat att såsom landskapsbidrag erhålla 50 % av 46.717.714 mark och 25 % av 12.418.634 mark, eller i bidrag sammanlagt 26.463.515 gamla mark.

Hänvisande till det ovan anförda får landstinget vördsamt an-
hålla

att Ålandsdelegationen måtte bevilja landska-
pet Åland ett tillägg om 264.635:15 mark till
extraordinarie anslaget för en om- och tillbygg-
nad vid Grelsby sjukhus.

Mariehamn, den 23 mars 1963.

På landstingets vägnar:

Th. Eriksson

talman.

Evald Häggblom

vicetalman.

Eliel Persson

vicetalman.

19.

Första tillägg till ordinarie inkomst- och utgiftsstaten för
landskapet Åland under år 1963. (Nº 19/1963) samt

Landstingsman Bertel Söderlunds m.fl:s i anledning av fram-
ställningen ingivna finansmotion om anslag för anläggande av ett
provisoriskt färjfäste i Kumlinge.